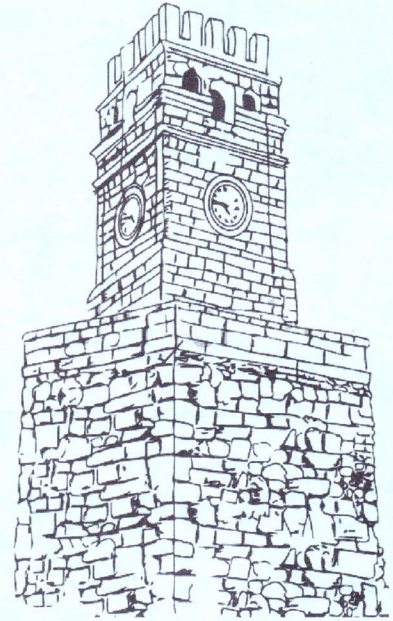
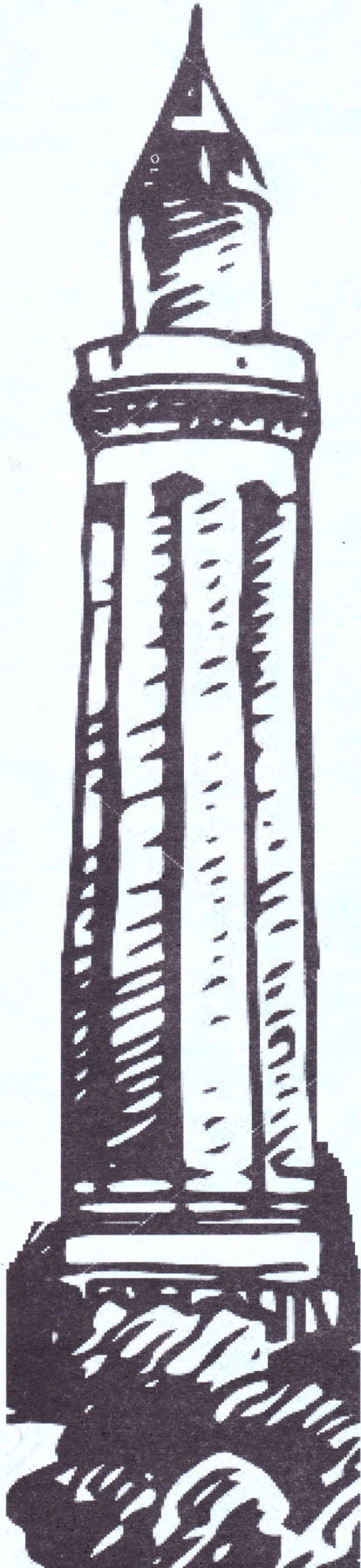

NEVZUHUR

EDEBİYAT KÜLTÜR SANAT

OCAK 2021 / SAYI: 79

NEVZUHUR

EDEBİYAT KÜLTÜR SANAT

OCAK 2021 / SAYI : 79

SAHİBİ:

MUSTAFA AKBABA
0532 575 59 50

GENEL YAYIN YÖNETMENİ:

ALİ DEMİREL
0535 504 92 71

YAYIN KURULU:

BEKİR KARA
HASAN TÜLKAY
MEHMET ERÇİN

ADRES:

Atatürk Cd. 1306 Sk.
Akbaba Apt. No: 1/2
Muratpaşa / ANTALYA
www.mustafaakbaba.com.tr
e-posta: alidemirel47@hotmail.com
ISSN : 1308 - 1403

BASIM YERİ :

TUNAHAN OFSET & MATBAACILIK
Sinan Mh. 1254 Sk. Türkcan Psj. Z / 2
541 441 41 60 Muratpaşa / ANTALYA
tunahanoffset@hotmail.com

YAYIN TÜRÜ :

Yerel - Süreli
İki Ayda Bir Yayınlanır

NEVZUHUR da yayımlanan yazılar
kaynak gösterilerek iktibas edilebilir.

NEVZUHUR da yayınlanan eserlere
telif hakkı ödenmez.

NEVZUHUR

Bir kültür hizmeti olup, para ile satılmaz.

NEVZUHUR da
Yayınlanan bütün yazıların sorumluluğu
yazarına aittir. Gönderilen yazıların
yayınlanması, Yayın kurulu nun
kararına bağlıdır.

NEVZUHUR Yayınlarının tamamına
www.mustafaakbaba.com.tr adresinden
ulaşabilirsiniz.

BU SAYIMIZDA YAYINLANAN

GARDAŞ AZERBAYCAN
CAN AZERBAYCAN

MUSTAFA AKBABA

ADLAR ÜZERİNDEN
TARİHİ YOK ETMEYE ÇALIŞANLAR

Tarihçi ALİ DEMİREL

DİNDE BİRLİK, MİLLETTE BİRLİK

Prof.Dr. NURULLAH ÇETİN

İÇ

Prof.Dr. ÖCAL OĞUZ

KADER BURCU

İBRAHİM BERBER

EREĞİ OTOBÜS DURAĞINDA
BEKLİYORDU

ANDAÇ

AH NEBİ AH!

HASAN TÜLKAY

BOŞ

Prof. Dr. ÖCAL OĞUZ

ÇULHA

MUSTAFA AYVALI

OKUYUCU İLE SOHBET

Değerli NEVZUHUR dostları;

Covid-19 sebebi ile oldukça sıkıntılı geçen 2020 senesini geride bıraktık. Gönül, bu ilette 2021'e taşımamayı çok arzu ederdi ama böyle sarî hastalıklar maalesef hemen sona ermiyor. Bir taraftan aşılardan üretilmeye başlaması, diğer taraftan bazı spesifik ilâçlardan ümit verici haberlerin gelmesi içimizi ferahlatır da bizler yine gerekli olan tedbirlere fazlasıyla riayet etme mecburiyetindeyiz. Temennimiz, tez zamanda felâha ermektir.

2021 yılıyla birlikte dergimiz NEVZUHUR da 14. Yaşına adım atmış oluyor. İmkânlar elverdiğince bu hizmeti sürdürmek en büyük arzumuzdur. "Mevlâ görelim neyler/ Neylerse güzel eyler."

79. sayımızın ilk yazısı MUSTAFA AKBABA'nın olup *GARDAŞ AZERBAYCAN / CAN AZERBAYCAN* başlığıyla sunuluyor. Bu vesile ile Azerî kardeşlerimize gönülden muhabbet lerimizi göndermiş olalım.

ALİ DEMİREL; *ADLAR ÜZERİNDEN TARİHİ YOK ETMEYE ÇALIŞANLAR* başlığıyla kaleme aldığı yazısında, Türklük üzerinde oynanan oyunlardan birine daha dikkat çekiyor.

Prof. Dr. NURULLAH ÇETİN Hoca'mız sizleri *DİNDE BİRLİK, MİLLETTE BİRLİK* adını verdiği yazısıyla selâmlıyor.

Prof. Dr. ÖCAL OĞUZ Hoca'mız da *İÇ* diyerek sizleri yazısının içine çekiyor. Ayrıca, hocamızın *BOŞ* başlığıyla sunduğu diğer güzel yazısını okuyunca boşa okumadığınızı göreceksiniz.

ANDAÇ; 68. ve 69. Sayılarımızda yayınladığımız hikâyesine, *EREĞİ OTOBÜS DURAĞINDA BEKLİYORDU* başlığıyla bir bölüm daha ilâve ediyor.

AH NEBİ AH! diyen HASAN TÜLKAY ise, kaybettiği bir dostunun arkasından duyduğu hüznü bizlerle paylaşıyor.

Ayrıca MUSTAFA AYVALI; *ÇULHA*, İBRAHİM BERBER de *KADER BURCU* unvanlı şiirleriyle sayfalarımızı renklendiriyorlar.

Bir sonraki sayıda buluşabilmek ümidiyle hoşcakalınız.

NEVZUHUR

GARDAŞ AZERBAYCAN / CAN AZERBAYCAN

MUSTAFA AKBABA

Yaklaşık otuz yıldır Ermenilerin işgali altında bulunan kadim Türk yurdu Dağlık Karabağ'ı kurtarmak için Azerbaycanlı kardeşlerimiz harekete geçip büyük bir mücadelenin içerisine girdiler.

Karabağ (Arşah), büyük kısmı Azerbaycan ile Ermenistan arasında; bir kısmı da İran hududu dâhilindeki, takriben 18.000 km²'lik bir mınıktadır. Bunun 4.400 Km²'lik bir parçası da Dağlık Karabağ'dır.

Tarihte Roma, Sasani ve Bizans hâkimiyetlerinde kalan Karabağ bölgesi, Hz. Ömer döneminde İslâmiyet'le tanışmaya başladı. Hz. Muâviye devrinde de bölgede İslâm hâkimiyeti tam manasıyla sağlanmış oldu.

Arapların Antik Çağ'daki ismine izafeten Arrân dediği mınıktaya, 11. Asırda Selçuklular hâkim oldular ve Oğuzlar yerleşmeye başladılar. Buraya coğrafi hususiyetleri sebebiyle Karabağ denildi. Sırasıyla; İlidenizliler, İlhanlılar, Timurlular, Akkoyunlular ve Safevîlerin eline geçti.

1578'de Osmanlı hâkimiyetine geçip, Genç-e Karabağ Vilayeti kuruldu ise de uzun ömürlü olmadı. 1603'de Safevîler Karabağ'a hâkim oldular. Ruslar, 1722'de buraya inince, Osmanlılar Karabağ'ı kurtardı. 1747'de müstakil Karabağ Hanlığı kuruldu. 1805'de Karabağ'ı Ruslar işgal etti. 1822'de de hanlık ilga oldu.

Rusya'da 1917 Bolşevik ihtilâlinin ardından, Ermeniler'in Karabağ üzerindeki hak iddialarıyla birlikte çatışmalar da başladı. Ermeniler Türklere karşı büyük katliamlar gerçekleştirdiler.

Bu gelişmeler üzerine Enver Paşa, kardeşi Nuri Paşa'yı Kafkas İslâm Ordusu'nu kurmak üzere bölgeye gönderdi. Nuri Paşa 15 Eylül 1918'de Bakü'ye girdi, buralara hâkim oldu. Nuri Paşa'nın o günlerde sarf ettiği; "Karabağ, Azerbaycan Hükümetinin hakk-ı sarihidir, onsuz yaşayamaz" sözü bugün dahi geçerliliğini

korumaktadır.

Ve yine o günlerde şair Telman Hacıyev; onları kurtarmaya gelen Osmanlı askerlerinin başlarında bulunan kırmızı feslerini, gelincik (lâle) tarlasını andıran bir görüntü sergilediği için "Lâleler" şiirini yazar. Sonradan bestelenen ve bugün severek dinlediğimiz o Azerî "Lâleler" türküsü o günlerden bu günlere gelen bir güzellik olarak karşımızda durmaktadır.

Ancak, Azerî kardeşlerimizin bu sevinci çok uzun sürmez. 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Mütarekesi'nin ardından Osmanlı kuvvetleri bölgeyi İngilizlere terk ederek çekilmek mecburiyetinde kaldılar.

Osmanlı birliklerinin çekilmesi ile birlikte, Karabağ'ın 1919'da Azerbaycan'a bağlı olduğu tescil olunmasına rağmen, Ermeniler tekrar Türklere karşı kanlı saldırılara ve katliamlara giriştiler. Bölgeyi işgal etmeye hazırlanan Bolşevik birlikleri de Ermenilere silah veriyor ve cesaretlendiriyordu. Bu yoğun saldırılar neticesinde Nahcivan bölgesi Azerbaycan ana karasından ayrı düştü.

1920 Mayıs'ında Rus işgali vuku buldu. Rusların Karabağ'ı işgal etmesiyle birlikte Karabağ meselesinin statüsü yeniden tartışılmaya açıldı. 30 Haziran 1921'de Dağlık Karabağ Özerk Bölgesinin kurulmasına karar verildi. Azerbaycan'ın idaresi altında oluşturulan bu bölge; Cevanşir, Şuşa, Cebrail, Zengezur ve Kubatlı'nın bir kısmını kapsamaktadır.

Böylece Karabağ'ın Azerbaycan'a bağlı olduğu bir kez daha tescillenmiş oldu. Ancak Sovyet Rusya'nın dağılmaya başladığı dönemde, Dağlık Karabağ'ın Ermeni çoğunluğundaki Parlamentosu 20 Şubat 1988'de 110 üyesinin oyu ile Ermenistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti ile birleşme kararı aldığını açıkladı. Azerbaycan bu karara şiddetle karşı çıktı. Kremlin, Dağlık Karabağ'ın bu kararını tanımadığını bildirdi. Ancak Sovyetler Birliği'nin dağılma ve çözülmesi devam ediyordu. Ermeniler bunu fırsat bilerek 1991 yılında Türklere karşı umumi saldırılarını tekrar başlattılar. Bilhassa 25-26 Şubat'ta vuku bulan Hocalı katliamında yaşanan vahşet hafızalarda derin iz

bıraktı. Bu saldırılar sonunda Ermeniler, dağlık Karabağ ve burasını çevreleyen pek çok bölgeyi bir anlamda Azerbaycan'ın yüzde yirmilik bölümünü işgal ettiler.

Bu meselenin sözde halli için oluşturulan; Fransa, ABD ve Rusya'dan müteşekkil Minsk Grubu'nun bu güne kadar olumlu bir adım atmaması sonucunda Azerbaycan kendi göbeğini kendisi kesmek mecburiyetinde kaldı.

İşte bugün Azerî kardeşlerimizin yaptığı, yaklaşık otuz yıldır işgal altında bulunan topraklarını kurtarma mücadelesidir. Ancak cephede tutunamayan, Azerî ordusu karşısında paçavraya dönen Ermenistan, cibilliyetleri gereği Azerî sivilleri katletme kahpeliğini göstermişlerdir.

Azerbaycan'ın bir kanayan yarası da bugün İran sınırları içerisinde bulunan Güney Azerbaycan dediğimiz coğrafyadır. İran'da nüfusun en az yüzde ellisini oluşturan (Yaklaşık kırk milyon) etnik Azerbaycan Türkleri İran'da önemli bir çoğunluğa sahiptir.

Azerbaycan'ın karşısında Ermenistan'ı destekleyen İran; Karabağ'ın işgaline sessiz kaldığı gibi topraklarından Ermenistan'a silah, mühimmat ve yabancı savaşçı sevkiyatına da göz yummuştur. Bu durum karşısında İran'da yaşayan Azerîlerin seslerini yükseltmeleri ise İran yöneticilerini hayli tedirgin etmiştir.

Söz buralara gelince, 2015 yılının mayıs ayında İran'a yapmış olduğum seyahati hatırladım. Tabii burada o seyahatten yine uzun uzadıya bahsedecek değiliz. Arzu eden okuyucularımız Nevzuhur'un 46. Sayısında "Acem Mülkü" başlığıyla kaleme aldığımız tafsillatlı yazımızı tekrar okuyabilirler. Benim burada gelmek istediğim konu; Tebriz'de hemen hiç dil problemiyle karşılaşmayıp, konuştuğumuz kimselerle oldukça rahat bir şekilde anlaşabilmiş olduğumuzdur. Bu da oralarda Türkçenin hâlâ etkin bir şekilde hayatını sürdürdüğünün bir deliliydi.

Dikkatimi çeken bir başka husus ise; 18 Eylül 1988'de vefat eden ve 'Makberetü's Şuara' adıyla anılan kabristanda ebedî uykusunu uyuyan Şehriyar'ın bütün canlılığıyla yaşıyor olmasıydı. Yüce dilini ve millî duygularını ayakta tutmasını bilmiş bu üstün kabiliyetli şair, Tebriz'e damgasını silinmeyecek şekilde vurmuş. Pek çok yere ismi verilmiş, hemen her yerde fotoğrafı bulunuyordu.

Kırk yaşına kadar şiirlerini farsça yazmış olan Şehriyar; o yaştan sonra da zaman zaman yine farsça yazdığı olmuştur. Bu dilin şiirinde, Şirazlı Hafız'ı kendisine en büyük üstad olarak görmüş, Mevlâna ve Sadi'ye de hayranlık duymuştur. Yaşadığı dönemde Farsça'nın övülen bir şairi olmuş, hatta 'Zamanın Hâfız'ı sayılmıştır. Türkçe şiirlerinde de bu dilin 20. yy'daki en üstünleri arasında yer almıştır. Tanınıp sevilerek okunduğu alan itibarıyla Şehriyâr, Türkçenin en büyük coğrafyaya yayılan şairlerinden olmuştur.

Sözü toparlayacak olursak; İran sınırları içerisinde kalan, 'Güney Azerbaycan' diye anılan bölgede yaşayan Azerî kardeşlerimiz, dilleriyle birlikte millî duygularını da her şeye rağmen diri tutmaya çalışıyorlar.

Burada tekrar ana mevzuumuza dönersek; Azerbaycan Devleti'nin işgal altında bulunan topraklarını kurtarmak için başlattıkları bu mücadele bir kurtuluş savaşıdır. Nasıl ki bizde İtilaf Devletleri'nin elleriyle getirdikleri Yunanlıları bizim elimizle gönderttikleri gibi, emperyalist oyunlarla Dağlık Karabağ'a getirtilen Ermeniler de şimdi Azerbaycan kuvvetleri tarafından def ediliyorlar. Akıllarını kullanamayan devlet müsveddeleri,

emperyalist devletlerin elinde oyuncak oluyor. Sonunda derslerini alıyorlar ama iş işten geçmiş bulunuyor.

Bütün gönlümüzle ve dualarımızla Azerî kardeşlerimizin yanındayız. Cenab-ı Allah, düşmanın şerrinden bizleri korusun...

Türkiye'nin verdiği askerî eğitim, ortak tatbikatlar ve İHA / SİHA desteği ile güçlenen Azerbaycan Ordusu, bu savaşta Ermenilere karşı ezici bir üstünlük sağladı. Ortaya çıkan bu tablodan, Türk Devletlerinin ortak bir askerî güce sahip olmalarının önemini, adına 'Turan Ordusu' diyebileceğimiz bir birleşmenin vücuda getirilmesinin ne kadar isabetli olacağını gözler önüne serdi. Dünyanın gidişatı bizleri böyle bir yapılanmaya mecbur bırakmaktadır.

Söz konusu Azerbaycan ve Azerî kardeşlerimiz olunca, bir elîm hadise de hemen hatırıma geliveriyor.

Sene 1945... 146 Azerî Türk'ü, tarihin en kan dökücü zalimlerinden biri olan Stalin'in zulmünden kaçarak Aras Nehri üzerindeki Boraltan Köprüsü'nü geçip Al Bayrağa, Türk kardeşlerine sığınma fırsatı bulmuşlardı. Fakat Joseph Stalin, Ankara'dan onların derhal iadesini istedi. Dönemin basiretsiz iradesi, iadenin yapılması talimatını verdi. Hudut Karakol komutanımız talimat telgrafını alınca gözlerine inanamadı. Bunu tekrar tekrar teyit ettirdi. Maalesef doğruydı. Utana-sıkıla vaziyet mütecilere anlatıldı. Azerîler, komutanla askerlerimizin boynuna sarılıp yalvardılar; ' Bizi kendi topraklarımızda, kendi bayrağımız altında siz kurşuna dizin. Nasıl olsa o tarafa geçer geçmez başımıza geleceği biliyoruz. Bari siz kurşuna dizin, Türk kurşunuyla ölelim!...'

Hakikaten Ruslar, onları teslim alınca köprü'nün diğer tarafında ve bizim askerlerimizin gözü önünde hapsini takır takır kurşuna dizip şehid ettiler. Bunun üzerine karakol komutanımız, bu yükü kaldıramayarak kendi eliyle kendi kafasına sıktı. 147. Şehidimizi de bu yakada vermiş olduk.

Bu elîm hadise insana en azından şu mukayeseyi yapmaya mecbur bırakıyor:

Bir tarafta; Çanakkale muharebesi esnasında yaralanan düşman askerini ölmesin diye kucaklayıp düşman mevzii'ne götürüp bırakan Osmanlı Türk askeri; diğer tarafta, Müslüman Türk kardeşini göz göre göre ölüme gönderen siyasî irade...

HÂMİŞ:

Yukarıda okuduğunuz satırlar Azerbaycan'ın Ermenilere karşı topraklarını kurtarma mücadelesi verdiği günlerde kaleme alınmıştır.

27 Eylül'de başlayan kurtuluş Savaşı 10 Kasım'da Ermenistan'ın mağlubiyeti kabul etmesiyle sükûn bulmuştur. 44 gün gibi bir sürede nihayetlenen bu zafer Azerbaycanlı kardeşlerimize kutlu olsun.

Savaşı sona erdiren anlaşma mucibince, Türkiye'nin garantörlük hakkına sahip olduğu Nahcivan Özerk Cumhuriyeti ile Azerbaycan arasında bulunan Zengezur koridorunun delinerek geçiş sağlanacak olması da Türk dünyası açısından son derece stratejik bir kazanım olmuştur.

ADLAR ÜZERİNDEN TARİHİ YOK ETMEYE ÇALIŞANLAR

Tarihçi Ali DEMİREL

Tarihler boyunca yeryüzünde, on binlerce yıllık tarihi yok edilmeye çalışılan, Türklerden başka bir ulus yoktur. Aslında o kadar uzun tarihi olan başka bir ulus da yok. Türk (Turan) tarihini yok etmeye yönelik yöntemlerden biri de Türkçe adları değiştirmek olmuştur. Özellikle Türk budunlarının, kentlerinin ve yerleşim yerlerinin adlarını değiştirme yoluna gitmişlerdir. Ayrıca Türkçeye (Türkçe karşılığı olanları bile...), yabancı dillerden sözcük eklenmektedir. Dahası Türk çocuklarına Türkçe olmayan adlar konulması gibi pek çok alanda yabancı ad kullanılması /kullanılması çabası, yabancılar ve HAMAGALAR tarafından günümüzde bile inatla ve de düşmanca sürdürülmektedir. Ne yazık ki Türk'e yağı olanların bu sonu gelmez çabaları çoğu kez sonuç vermiştir. O kadar ki bizim kendi insanlarımız, dahası tarihçi ve bilim insanlarımız bile uydurma adları kullanmakta, okullarımızda çocuklarımıza okutulan kitaplarda bu uydurma adlar öğretilmektedir. Pekiye, onlar sonradan sahte tarih yazmışlar da biz Türkler gerçekleri yazmamış mıyız? Atalarımız kesinlikle yazmışlar. Tanrı Dağları'nın bir kolu olan Aladağ'da ortalama 3500 rakımda bulunan 'Saymalitaş' adlı bir bölge var. Burada 10 bin kaya üzerine (Türk uygarlığına ait) yaklaşık 100 bin resim-yazı çizildiği tespit edilmiştir. Bu resimlerin ne zaman ve nasıl çizildiği bilinmiyor. Kayaların bulunduğu alan çok soğuk ve yıl içinde aşırı ısı farkı olmayan hava atmosferine sahip olduğu için yazılar fazla aşınmamışlar. Dolayısıyla bu resimler fazla bir değişikliğe uğramadan kalmıştır. Üzerlerinde tarihlendirme yapılamıyor fakat M.Ö. 5000 li yıllarda (günümüzden 7000-yedibin yıl önce) yazılmış olabileceği sanılıyor. Burada anlaşılmayacak bir durum yok! Atalarımız tarihimizi yazıyor-çiziyor-belgeliyorlardı. O kadar yükseğe (oradaki doğa koşullarından ötürü yazdıklarının bozulmadan binlerce yıl kalacağını bilerek) yazan atalarımız elbette kitaplar da yazmış olmalılar. Bu kitaplar nerede diye sormayın, şunları düşünün: Atalarımız çeşitli uzak ülkelere göç ettiklerinde; Çinlilerin, Hintlilerin, Arapların, Perslerin ve batılı barbarların, Türk inancını, Türk dilini, Türk yazısını ve Türk Töresini nasıl yok etmeye çalıştıklarını, büyük bir kısmını ise nasıl bozup, bizden olmayan hale getirdikleri değerlerimizi bir düşünün!.. O atalarımız kitap yazmamış olamazlar ama yazdıklarının hepsinin 'kaya, mağara, piramit ve kurganlarda kalanların dışında' yok edildikleri artık bilinen bir gerçek... Belirttiğim gibi bu konudaki sistemli yağı çalışmaları o kadar çok ve yoğundur ki, hepsini bu yazıda, uydurma adların ve gerçek olanları şeklinde sıralasam bile sayfalar yetmez. Bu yazıda, sadece uydurulan adlardan birkaçı ele alınacak. Yapılan dalaverelerin nasıl ve neden yapıldıkları irdelenerek; uydurma adların gerçek ve doğru olanları serimlenecektir.

UYDURMA ADLARDAN

Sözde, 'HUN İMPARATORLUĞU'

'HUN' diye bir ulus (millet) yoktur, hiç olmamıştır. Ticari amaçlarla Türk illerine sürekli girip çıkan Çinli tüccarlar zamanla Çin devlet yöneticilerinin çaşıtları haline gelmekteydi. Türk illerini egemenlikleri altına

alabilmek için yaptıkları bu çalışmalar Türkler tarafından fark edilip karşı çıkılınca Türk Ulusuna yağı olmuşlardır... Bilindiği kadarıyla 17 bin yıl öncesinden beri Konfederasyon halinde birleşerek (imparatorluk) devlet kuran Türkler; söz konusu olan çağlarda her gerektiğinde Çine saldırmış, işgal etmiş ve haklarını almışlardır. Bazı durumda da bir kısım Türk boyu Çin'de kalarak (ÇU hanedanı gibi...) asırlarca Çinlileri insanca uygarlaştırmak için yönetmişlerdir. Gelin görün ki hemen her seferinde Türklere yenilen ve (kendi anlayışlarına göre) köle haline gelen Çinliler yine her seferinde hile yaparak, efendilerine (Türklere) olabildiğince uysal davranarak ama bu arada Türk birliğini bozmak için her türlü ahlaksızca girişimi de yaparak eski durumlarına dönmüşlerdir... İşte bu Çinliler o atalarımıza şöyle adlar veriyorlardı: 'Hiung-nu' yani 'köle', 'Hiün-yü' yani bulgur yiye, 'Çüan-Jung' yani 'köpek barbarlar' Vd. Bunların içinden en çok kullandıkları 'Hiung-nu' dur, tarihlerine böyle yazmışlar. Günümüzde bu ad 'HUN' şekline dönüşmüş. Ne yazık ki biz de atalarımıza ve de kendimize HUN, (Hiung-nu) yani köle diyoruz, okullarımızda çocuklarımıza böyle öğretiyoruz... Pek çok kez Türklere yenilmişler, asırlarca Türkler tarafından yönetilmişler, günümüzdeki uygarlıklarını bile Türklere borçlular, kendi dillerinde bize verdikleri ada bakın!.. Türklerin yönetiminde/emrinde yaşamamak için 8851 (sekizbinsekizyüzellibir) km. (günümüzde 2500 km si ayaktadır) set yapan (Çin Seddi) Çinliler, kendilerine efendilik yapan Türklere 'köle' diyor!.. Bu konuda Çinliler yalnız değil daha başka zavallılar da Türklere köle dediler-yazdılar, onlardan birine de aşağıda değinilecek... Çinlilerin 'Hiung-nu' vb. dedikleri O çağdaki Türk Konfederasyonunun adı; 'TÜRÜK BİL' Konfederasyonudur. İ.Ö. 879 – İ.S. 575 olmak üzere toplam 1454 yıl... O çağda Türklerin adı (her ne kadar çeşitli boy adları ile anılsalar da) 'UYGUR'lar idi. James Churchward'ın araştırmaları göz önüne alındığında, yaklaşık 17.000 -20.000 yıl öncesinden beri biz Türklerin ulus adı UYGUR/UYGAR'dır...

Sözde, 'HİTİT İMPARATORLUĞU'

'Hitit' diye bir ulus yoktur dolayısıyla 'Hititler' de yoktur, tarihte böyle bir budun olmadığı gibi 'Hitit Devleti/Hitit İmparatorluğu' diye bir devlet de hiç olmamıştır... Yabancı tarihçilerin ve onlara uyan yerli tarihçilerin inatla 'Hitit' dedikleri o budun, kendilerine 'NEŞİLİ' diyorlardı. Kurdukları devletin adı da 'NEŞİLİ DEVLETİ' idi. Onlar kendilerine hiçbir zaman 'Hitit' demediler. Pekiye bu 'Hitit' nereden çıktı? Söz konusu devlet İ.Ö. 2000 (günümüzden 4000 yıl önce) yıllarında kuruldu. Bu devlet imparatorluk haline geldi. Büyük bir uygarlık haline gelen imparatorluk; yenilmez sanılan Mısır ordusunu yendi. Dünyada bilinen ilk devletlerarası anlaşmayı yaptılar... Her devlet gibi yaklaşık bin yıl sonra (günümüzden 3000 yıl önce) devlet dağıldı. Devletin yerine, yine Neşili hanedanlığından tiginler tarafından küçük beylikler oluştu. Bu beyliklerden birine Yahudiler 'Hetoğulları' dediler - yazdılar. Batılı/haçlı tarihçiler bu durumu kullanarak koca Neşili İmparatorluğuna 'Hititler' dediler! Neden? Özellikle Boğazköy arşivlerinin bulunmasıyla o budun; kendilerini 'NEŞİLİ', konuştukları dili de 'NEŞİCE' olarak yazmışlar. Şimdi; bazı bilim/tarih kişilerinin yazdıklarına bakalım: Gene D. Matlock şöyle yazmış; "...İrakililer, Sümerliler, Hititler, Hattiler, Kassitler

de Türk'türler Keldaniler de Sümerlilerin Torunlarıdır..." İskender Azatoğlu, 'Homer Anadolu Dili İle Konuşuyordu' adlı kitabında şöyle yazmış; *"Bilindiği gibi günümüz Arnavut Ulusu, kökenlerini Pelakslar'a dayandırmakta ve aynı Pelakslar, Türklerin de atası sayılmaktadır. Hatti/Hitit/Lui dilleri de en çok Kosova Türkçesi ve Arnavutçasına (Gega) benzemektedir."* Çeşitli kıtalara ve geniş ülkelere yayılan Türk Ulusu'nun konuştuğu dil; binlerce yıl içinde, doğaldır ki çeşitli şive, ağız söylenişlerine evrilmiş ve yerel dillerle karışmış olmalıdır. Böyle iken bile 'neşili' sözcüğünün Turan dillerine özgü olduğunu anlamak için dil bilgini olmaya gerek yok sanırım... Yabancı ve de Haçlı zihniyetli tarihçiler ile yerli bendeleri, gerçek Türkçe adları değiştirirler de, bir zaman gelir öz kendini gösterir. Hatta kurulan devlet ve imparatorluklar, daha başından 'Türk' sözcüğü ile adlandırılmasalar bile durum değişmez. Macar Tarihçisi Laszlo Rasonyi bakın ne diyor; *"Yazılı tarihlerden binlerce yıl önce Çin'de, Mezopotamya'da, Anadolu'da ve Orta Asya'da öyle kültür unsurlarına rastlanır ki, bunların başlangıcını Bozkır Kültürlerinde aramak gerekir. Ancak o zamanlarda onlara Türk denmiyordu."*

Batılı ve Haçlı zihniyetinde olan sözde tarihçi/bilim kişisi olanlar ile onların yerli uyduları, neden 'Neşili' diyemiyorlar?..

3) Sözde, 'BİZANS İMPARATORLUĞU'

'Bizans' herhangi bir ulusun adı değildir. Tarihte 'Bizans Devleti' veya 'Bizans İmparatorluğu' adında herhangi bir devlet yoktur... Bilindiği gibi büyük Roma İmparatorluğu; Türklerin (Etrüksler) önderliğinde, İtalya'nın yerli halkları (Latinler) ile birlikte kurup yönettikleri bir devlettir... Söz konusu İmparatorluk Doğu ve Batı olmak üzere ikiye bölünmüş... Doğu Roma Devleti de, tıpkı Batı Roma İmparatorluğunda olduğu gibi Türklerin ağırlıklı etkisi olan bir devlet idi. Şöyle ki: Doğu Roma devletinde, Büyük Roma İmparatorluğundan dolayı zaten bir Türk etkinliği vardı. Avrupa Türk Bil İmparatoru Atilla Doğu Roma Devletini, Avrupalı barbar kavimlerden koruma karşılığı her yıl yüklü miktarda (altın) vergi alıyordu. Denilebilir ki Doğu Roma Devleti bu kadar zayıf mıydı? Evet zayıftı. Büyük budunlara göre küçük bir Türk boyu olan Peçenekler; Karadeniz'in kuzeyinden gelip Balkanlardan Doğu Roma'ya saldırdığında, bu saldırıya karşı koyamadılar, pek çok tavizler vererek kurtuldular. Bu arada Doğu Romalı Yöneticiler Peçenekleri içlerine alarak özellikle askeri yönden güçlendiler. Sırası gelmişken belirteyim; Doğu Roma'nın başkentinde (o zaman ki adıyla 'Konstantinapol') hatırı sayılır miktarda Türk nüfus vardı ve bunların hemen hepsi zaman içinde Ortodoks inancına geçtiler. Bizim sonraları Rum dediğimiz insanlar bunlardır. Sadece başkentte değil Anadolu içlerinde de İslamiyet'ten önce Hristiyan/Ortodoks inancını benimseyen pek çok Türk vardı. Bunlardan ilk akla gelenler; Konya ve çevresindeki Karaman Türkleridir. Bilindiği gibi Ortodoks Karaman Türklerini, Türkçeden başka dil bilmeyen bu kardeşlerimizi mübadele ile gönderdik!.. Adalardakiler de aynı!.. Doğu Roma Devletine bir diğer Türk etkisi, Hazar İmparatorluğu'dur. Hazarlar Doğu Roma Devletini çeşitli şekillerde etki altına almışlardır. O kadar ki; Doğu Roma'ya kimin İmparator olacağını dahi dikte etmeye kadar işlerine karışır olmuşlardır. Böylesi amaçlar için Hazar Sarayından bazı banuların Doğu Roma sarayına

gelin gönderildiği bilinmektedir, bunların en ünlüsü de Çiçek Hatun'dur... Doğu Roma Devleti de, büyük bir güç olan Türk Hazar İmparatorluğundan yararlanma yoluna gitmiştir. Örneğin, kendilerini Arap Emevi saldırılarından korumak için Hazarlarla savunma anlaşmaları yapmışlardır... Bütün bunları yazarken amaç; Doğu Roma Devletinin özellikle askeri alandaki zayıflığını ortaya koymaktan çok, devletin Türklerle ne denli içli dışlı olduğunu vurgulamaktır. Ayrıntılar incelendiğinde, Doğu Roma İmparatorluğunun iç ve dış Türklerle hayat bulduğu anlaşılabilecektir. Fatih Sultan Mehmet Han Doğu Roma İmparatorluğunu İ.S. 1453 yılında ortadan kaldırdı. Bu durumda soru şu: Doğu Roma Devletinin ortadan kalmasının üzerinden yüzyıldan daha fazla zaman geçtikten sonra neden 'bizans' adı uyduruldu?

"Bizans denilen imparatorluk gerçekte Doğu Roma İmparatorluğu'dur. Bizans ismini o imparatorluğun insanları hiçbir zaman kullanmadılar. Bizans adı 16. yüzyılda Alman âlimlerden Jeronimus Wolf'un uydurduğu bir isimdir. İmparatorluğa Bizans, bu şehre Bizans ve bu ülkenin insanlarına Bizanslılar demek 16. asrın Batı Avrupa'sının uydurmasıdır. Arkasında siyasi bir misyon yatmaktadır" Prof. Dr. İlber Ortaylı.

Bence başkaca söze gerek yok...

4) Sözde, 'MISIR MEMLÛK EVLETİ'

Aynı durumu yinelemek istemiyorum ama HAMAGA ların anlaması için yinelemek zorundayım: 'mısır memlûk devleti' adında bir devlet hiç olmamıştır. 'mısır memlûkleri' adlı bir millet de hiç olmamıştır. O devleti kuranlar kendilerine 'TÜRK' diyorlardı. Kurdukları devletin adı da; 'ED-DEVLETÜ'T – TÜRKİYYE' = 'TÜRKİYE DEVLETİ'. İşte devletin adı budur. Devleti kuranlar, devletlerine bu adı vermişler. Pekiyi bu 'memlûk' nereden çıktı?.. Nasıl ki Çinliler aşağılık duygusuna kapılarak Türklere ve Türklerin kurduğu İmparatorluğa, Çince 'köle' anlamına gelen ad takıp bütün dünya tarihine böyle soktular ise Mısır'daki 'Türkiye Devleti' için de Arap tarihçiler, gelecekte bile Arapların aşağılık duygularını tatmin etmek amacıyla 'memlûk devleti' yani 'köle devleti' adını takmışlar. Ve bu uydurma adı bütün dünya tarihlerine sokmayı başarmışlar. Bu 'memlûk' sözünü, bazı Orta Asya Devletleri - insanları için bile uydurarak kendi yalanlarını pekiştirme yoluna gitmişlerdir. Bizim sözde HAMAGA (**H**Ain-**M**Ankurt-**G**üdük**A**kıllı) tarihçilerimiz ise; söz konusu uydurma ve yalanların önünü kesip gerçekleri dünyanın gözünün önüne serilememişlerdir. Tamamen aksine Türk'e yağı olanların dediklerini demişlerdir. Dahası bu uyduruk adlara Türkleri de inandırmak için, akıllarınca Türkçe olarak 'Kölemen Devleti' demişler ve yazmışlar. Ahmaklığın bu kadarına PES!!! Sanırım bu ahmaklık da değil düpedüz hamagalık...

Bilindiği gibi Türk Ulusunda hatta bütün Turan uluslarında kölelik ve efendilik gibi toplumca sınıflandırma yoktur. Bu kölelik ve efendilik benzeri insanlık dışı toplumsal sınıflamalar, ilkel ve henüz uygarlaşmamış milletlere özgüdür. Şimdi onların kafasına göre düşünün: Mısır Türkiye Devleti'nin ünlü başbuğlarından Sultan BAYBARS, atıyla saraydan çıktığında, Mısır'ın yerlileri, Baybars'ın atının bastığı yerleri öpüyorlardı. Bu durumda kim köle kim efendi?..

Yukarıda verdiğim dört örnek, devede kulak bile değil. Adlar üzerinden özümüzün yozlaştırılmasına

yönelik saldırılar; doğulusundan batılısından, dinlisinden dinsizinden, her yönden üzerimize çullanmış durumdadır. Hele çocuklarımıza verilen yabancı adlar tam bir cahillik örneği. Bu adların bazılarının anlamları ise gerçekten iğrenç, ahlâk dışı hatta insanlık dışı!.. Devletin bu duruma el atması kaçınılmaz duruma gelmiştir...

Not: Bu yazının oluşturulmasında faydalanan kaynaklar. Yrd.Doç.Dr. Meltem DOĞANALPARSLAN (Anadolu Ün.) 'METEHAN' BİLGEOĞUZ Yayınları, Oğuzhan CENGİZ, İst. 2017

DİNDE BİRLİK, MİLLETTE BİRLİK

Prof. Dr. NURULLAH ÇETİN

Bölücülük kişinin kendisine, varoluşuna, milletine, dinine ve insanlığa en büyük ihanetidir. Zira bölmek, parçalamak, ahengi yok etmek, kargaşa ve kaos çıkarmak, fitne ve fesada yol açmak, hayatı ve dünyayı hem kendisine, hem milletine, hem de insanlığa zehir etmektir. Biz Müslüman Türk milletiyiz. Eğer kıyamete kadar şerefli bir birey ve millet olarak yaşamak istiyorsak dinde ve millette yani İslam'da ve Türklükte birliği korumak zorundayız. Bunun için din ve millet bölücülerine karşı mücadele etmek bir zorunluluktur.

A.Dinde Birlik: Biz Müslüman'ız; bizim dinimizin en büyük özelliği "tevhid dini" yani birleştirme dini olmasıdır. İslam bölücülüğe, parçalayıcılığa karşı birleştiricilik olarak geldi. Yahudiler ve Hristiyanlar asıl dinlerini bırakıp bozarak ve değiştirerek birçok tanrı icad ettiler. Yani tek bir Tanrıyı böldüler, parçaladılar, üçe, beşe ayırdıldılar. İslam geldi yaratıcıyı tekrar tek bir "Allah"ta birleştirdi. Yaratıcı ve Tanrı bir olur, ondan başka tanrı olmaz, o da "Allah"tır dedi.

Tarih boyunca hak dinde yer almayanlar, insanlardan ve insan dışı başka nesne ve varlıklardan sahte tanrılar icad ettiler. Toplumlari, insanları ezenler-ezilenler, sömürenler-sömürülenler, kapitalistler-proleterler, fakirler-zenginler, seçilmişler- sıradanlar, beyazlar-siyahlar, soylular-soysuzlar gibi tanımlarla böldüler. İnsanları sonradan edinilmiş ya da yaratılıştan gelen eğreti değerleri ve özelliklerine göre böldüler. Bütün savaşlar, çatışmalar ve kargaşalar, bu bölmelerden çıktı ve parçalanmaya yol açtı.

İslam geldi, bütün insanları renklerine, varlıklarına, dillerine, dünyalık konumlarına, diğer eğreti nitelik ve özelliklerine bakmadan hepsini yaratıcılıktan uzaklıkta ve yaratılmışlıkta eşitledi. Artık insanların tek ortak özelliği, yaratıcı değil yaradılan olmasıydı. Yaradılan insanlar, yaradılan oluşlarının farkında oldukça saygın bir konumda oldular. Yaradılan oluşlarını unutup, zenginlikleriyle, renkleriyle, ya da başka özellikleriyle yaradan olma yani Tanrılaşma iddiasına kalkıştıkça alçaldılar, bölündüler ve kargaşaya yol açtılar.

İslam dışı maddi güce dayalı patron tanrılar, siyasi güce dayalı kral tanrılar, biyolojik ayrıcalığa dayalı güzel tanrıların yanında İslam içi tarikat patronu gibi tanrılar da türedi. Hepsinin ortak özelliği bölücülüktü, İslam'ı bilmemek ya da uygulamamaktı.

Zira "Biz, yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım dileriz. (Fâtiha 5)" ayeti gereğince hiçbir insan kendisine tapınılacak bir tanrı değildi, herkes sadece Allah'a ibadet etmesi gerekirdi. Hiçbir insan bir başka

insanın her türlü ihtiyacına cevap verebilecek bir Tanrı konumunda değildi ve herkes sadece Allaha muhtaçtı, herkese sadece Allah yardım edebilirdi. Bu ayet, insanları yaratıcılıktan yani tanrılık taslamaktan uzaklıkta ve yaradılan olmada eşitleyen bir ayettir. Ama bölücü şımarık patronlar, kendilerini tanrılaştırıp insanlara "size ancak biz yardım edebiliriz" dediler. Azgın Firavun tıynetli tanrılaşmış insanlar diğer insanlara "sadece bize ibadet edeceksiniz, yalnızca bize boyun eğeceksiniz, sadece bizim emirlerimizi yapacaksınız" dediler.

İnsanları bölüp çatıştırmada usta olan emperyalist Haçlı Siyonist odaklar, bir sürü tarikat üretip içimize salarak fitne, fesat, kargaşa çıkarıp Tевhid dini olan İslam'ı bölüp parçalayarak yok etmeye çalıştılar, çalışıyorlar.

Bunlara karşı Allah'ta, Kur'an'da ve Hz.Muhammed'de birlik tek yoldur. Yaratıcımız Allah açıkça bölücülüğe karşı birleşmeyi emrediyor: "Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sınıksız sarılın. Parçalanıp bölünmeyin. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de o, kalplerinizi birleştirmişti. İşte onun bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz. Yine siz, bir ateş çukurunun tam kenarında idiniz de o sizi oradan kurtarmıştı. İşte Allah size âyetlerini böyle apaçık bildiriyor ki doğru yola eresiniz. (Âl-i İmrân, 103.)"

Bu dinin peygamberi Hz.Muhammed de: "Birlikte rahmet, ayrılıkta azap vardır." Diyerek son derece önemli olan bu durumu sağlam bir ilkeyle pekiştiriyor.

O halde uydurulmuş dinlere değil de indirilmiş dine inanıyorsak mezhep, tarikat parçalanmalarına karşı Kur'an'da ve Hz. Muhammed'de birleşmek gibi bir zorunluluğumuz var.

B.Millette Birlik: Dış emperyalist güçler ve onların yerli işbirlikçileri, aynı zamanda Türk millet birliğini bölüp parçalamak için bölücü fikir, kişi ve gruplar üretip ortalığa salıveriyorlar. Türklüğe, Türklere ve Atatürk'e düşman etnik gruplar üretip onları kışkırtarak millî birlik ve bütünlüğümüzü dinamitlemeye çalışıyorlar. Yani milliyetçiliğe karşı kavmiyetçiliği, millet yapısına karşı Türk düşmanı etnik grupları öne çıkarıyorlar. Etnikçi faaliyetlerini de demokrasi, insan hakları diye pazarlıyorlar. Bunlara karşı millî birlik ve bütünlüğümüzü korumak zorundayız.

Türk millet birliğinin başlıca öğeleri şunlardır:

1.Dil Birliği: Türk millet birliğini bölüp parçalamanın en önemli unsuru Türkçenin dışında başka dilleri eğitim dili, resmî dil, basın yayın dili haline getirme çabalarıdır. Amaçları birbiriyle iletişim kuramayan, anlaşılamayan farklı milletler, topluluklar üretmek ve Türk millet birliğini kolayca parçalayabilmek. En tehlikeli bölücülük dil bölücülüğüdür.

Türk millet birliğinin temeli Türkçedir. Duyguda, düşüncede, bilgide, bilgelikte, hedefte, gayede, ruhta, gönülde, kalpte, işte, oynaşa, düğünde dernekte, eğlencede kavgada, askerlikte, okulda, mahallede, sokakta, çarşıda, pazarda, dükkânda, dairede, büroda, evde, dağda bayırda; her yerde anlaşmamızı, uyuşmamızı, kaynaşmamızı, konuşabilmemizi sağlayan tek iletişim dilimiz olan Türkçede birlik, bizim millet olarak var oluşumuzun temelidir.

2.Vatan Birliği: Türk milleti, millet olarak ancak bütün tasarruf hakları kendisinde olan özgür vatanının bir ve tek olarak kalmasıyla var olabilir. Vatani elinden alınmış olan Türk milleti, millet olma özelliğini yitirir ve zamanla dağılıp gidecek kuru bir kalabalığa dönüşür. Eyaletçiler, federasyoncular, özerkçiler, kantoncular, Türk vatanını bölüp parçalamayı, her parçayı da emperyalist Haçlı

Siyonist odakların kolayca kontrol edebileceği Türk düşmanı topluluklara vermeyi planlıyorlar. Bunlara karşı tek ve bölünmez Türk vatani davamızın sonuna kadar peşindeyiz.

3.Bayrak Birliği: Dışarıdan destek alan bölücüler, Türk bayrağının dışında başka bayrakların peşinde koşarak bayrağımızı bölmeye çalışıyorlar. Bunlara karşı istiklalimizin, hürriyetimizin, tarihî mirasımızın, dilimizin, dinimizin, kültürümüzün, geleneğimizin, maddi ve manevi varlığımızın, Türk-İslam kültür ve medeniyetimizin, kıyamete kadar bir ve beraber olacağımızın simgesi olan şanlı Türk bayrağını böldürmemek, onun yanına başka bayraklar konmasına müsaade etmemek davamızın sıkı takipçisiyiz.

4.Devlet Birliği: Türk milleti ancak aynı millî ve bağımsız devlet çatısı altında var olabilir. Devletini kaybeden Türkler zamanla eriyip gitmişlerdir. Türk milletini yok etmek isteyen haricî ve dahilî bedhahlar, Başbuğ Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu bağımsız ve millî Türk devletini yıkıp yerine ipleri Haçlı Siyonist odakların elinde olan federe devletçikler, eyaletler, özerk yapılar, kantonlar kurma peşindeler. Bunlara karşı Türk milleti kendi devletine sahip çıkacak ve güçlendirerek koruyacaktır.

5. Tarih Birliği: Bir ve bütün olan Türk tarihi üzerinden bölücülük faaliyetlerini de devreye soktular. Bir bölüm Türk'e "sizin tarihiniz Osmanlı ve Selçuklu öncesi yani İslam öncesi dönemdir" dediler. Bir başka gruba "sizin tarihiniz Türklerin Müslüman olmasıyla başlar, dolayısıyla sadece Selçuklu ve Osmanlıdır" dediler. Bir başka tayfaya da "sizin tarihiniz, Cumhuriyetle başlar, öncesini reddedin" dediler. Böylece Türk millet birliği tarih üzerinden Göktürkçü, Selçuklucu, Osmanlıcı, Cumhuriyetçi diye bölündü ve bu bölünmeden Türk millet birliğini parçalama ve çatıştırma fesadı çıktı. Halbuki, ulaşılabilen en eski zamanlardan bugüne Türk tarihi bölünmez bir bütündür.

Bu bağlamda Oğuz Kağan da biziz Osman Bey de. Tonyukuk da biziz Şeyh Edebalı da. Bilge Kağan da biziz Fatih de, Atatürk de. Tarkan da bizim kahramanımız Kara Murat da. Aprınçur Tigin de biziz Yunus Emre de, Yahya Kemal de. Bütün bunlar birbirinin rakibi ya da düşmanı değil, birbirinin devamı ve kardeşidir.

Biz Müslüman Türk milletiyez. Yani hem Müslüman hem Türk'üz. Hem dinimiz hem de milliyetimiz bize birliği, beraberliği, bölünüp parçalanmamayı emrediyor.

Din birliğinin yanında millet birliği de bizim olmazsa olmazlarımızdandır. Zira hep birlikte milletçe huzurumuz ve dirliğimiz birliğimize bağlıdır.

Türk milletinin birliği ve bütünlüğü konusundaki hassasiyetini ortaya koyan Büyük Osmanlı Türk padişahı Yavuz Sultan Selim şöyle demişti:

"Milletimde ihtilâf ü tefrika endişesi
Kûşe-i kabrimde hatta bî-karar eyler beni;
İttihadken savlet-i a'dâyı defa çaremiz,
İttihad etmezse millet, dâğdâr eyler beni"

Günümüz Türkçesiyle karşılığı şudur: "Milletimin ayrılma bölünme endişesi, Mezarımda dahi rahatsız eder beni. Saldırgan düşmanlara karşı birleşmek iken çaremiz, Birlik olmazsa, kızgın demirle dağlanmış gibi yanarım."

Bütün bu millet birliğini bölenlere karşı Mehmet Akif Ersoy atamızın şu uyarısı son derece yerindedir:

"Girmeden tefrika (ayrılık) bir millete düşman

giremez

Toplu vurdukça yürekler onu top sindiremez."

Büyük Göktürk bilgisi Tonyukuk, Türk millet birliğinin önemini veciz biçimde şöyle ifade ediyor: "Yufka olanın delinmesi, ince olanın kırılması kolaydır. Yufka kalın olursa delinmesi, ince yoğun (kalın) olursa kırılması zordur."

Bir okun kırılmasının kolay ama bir arada olan birçok okun kırılmasının zor hatta imkânsız oluşu örneğini birçok Türk hakani dile getirmiştir.

İÇ

Prof. Dr. ÖCAL OĞUZ

Sözlükler, bir durumun, cismin veya alanın sınırları arasında bulunan şey, oyuk, kabuğun sardığı yer veya akıl, gönül, yürek, öz, irade gibi insanın manevi varlığı diye tanımlıyor.

Ama unutmamak gerekir ki "iç" aynı zamanda aile, ocak, ev, yuva, vatandır ve çok doğurgandır. "Vatan için" sözündeki "için" de, sebep arayan "niçin" de, hapishane anlamındaki "içeri" de, kitaptaki "içindekiler" de, duygulanmanın veya taneye durmanın fiili "içlenmek" de ondan türemiştir. Yani dışı ve dışarıyı olan her şeyin "içidir" o. Dede Korkut'taki "Dış Oğuz'un" "İç Oğuz'u" gibi...

Halkın tercihi "iç" yönünde olsa da öteden beri şehirli literatürde Arapça "dâhil" ile Farsça "derun" da eş anlamlı veya nüanslı olarak dilimizde yüzyıllardır "içli dışlı olmuş", Türkçe özgüveni ve üslubuyla üçünü de adeta "avucunun içine almış".

Bin yılların süzgecinden geçerek günümüze gelen ve Dedem Korkut'ça söylenmiş olan "hırsız içeriden olunca kapı kilit tutmaz" sözündeki "içeri" ile Atatürk'ün Gençliğe Hitabesinde kullandığı "...memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar..." ifadesindeki "dâhil" kelimelerindeki anlam aynıdır ve halk dilinde "kaleyi içeriden fethetmek" deyimine dönüşür.

Türk kadın şairleri arasında müstesna bir yeri olan Leyla Hanım'ın muhtemelen "acıasını içine gömen" bir "iç çekişle" söylemiş olduğu "zalim beni söyletme derûnumda neler var" mısraı, şiirin bütün kıtaları bir yana insanın "içini sızlatan" bir mısra-ı bercestedir.

İç, insanın gönlü, ruhu ve manevi dünyası olduğu için yerine göre Türkçesi, Arapçası veya Farsçası kullanılmış olsa da, hayatımızda o kadar büyük bir yere sahiptir ki, onunla yapılan deyimler bir araya getirilse neredeyse "içinde iç geçen" deyimler sözlüğü oluşur.

Mesela birine verilen değer, duyulan hayranlığın veya sevginin "iç" ile yapılan o kadar çok deyim vardır ki... "Ağzının içine bakmak", "gözünün içine bakmak", "içine sokası gelmek", "canımın içi", "içi ısınmak" gibi. "Bir fındığın içini yâr senden ayrı yemem" diyen Karadeniz türküsü bu "içtenlik" ile söylenmiş olmalıdır.

Yokluk, olumsuzluk veya hayal kırıklığı içinde "iç geçirmek", ansızın uyku bastırıp dalıvermek anlamındaki "içi geçmek", anmak, hatırlamak demek için başvuru "içinden geçirmek", kâh karmaşayı, kâh uyumu vurgulamak için kullanılan "iç içe geçmek" aynı isim ve fiilin farklı evlatlarıdır.

İçten, içeriden söz açıp da Yunus Emre'nin "bir ben vardır bende benden içeri" mükemmelliğine ulaştığı "içeri" redifli şiirini unutan, "yer yarılısaydı da içine girseydim" dese yeridir.

Hamiyet Yüceses'in taş plaktan yankılanan ve "iç gıdıklayan" sesinde "her mevsim içimden gelir geçersin/ey vefasız yolcu kalbim viran edersin" sözlerinde insanının "içine çöken" hüznü, "içe atılıp" susulacak gibi değildir.

Nil Burak'ın seslendirdiği şarkıda "içimden geçeni sana anlatabilsem/kalbimin sesini bir dinletebilsem" diye "iç çeken" ve karamsarlık içinde kendi "içine çekilerek" "iç huzuru" arayan sevdalının hâline elbette merhamet duygusunu kaybetmeyen herkesin "içi burkudur".

Bir dönemin meşhur şarkılarından biri "gülünce gözlerinin içi gülüyor/kendimi senden alamıyorum/içime dert oldu mahzun bakışın/seni düşünmeden duramıyorum" mısralarıyla dinleyeni huzurla hüznü arasında "içsel" bir yolculuğa çıkarırdı.

Nesrin Sipahi'nin "içli" sesiyle yankılanan "için için yanıyor, yanıyor bu gönlüm/onu niçin anıyor, anıyor bu gönlüm" şarkısı, insanın "içine kurt düşüren" bir yalancı sevgilinin vefasızlığını belki de "içi kan ağlayarak" ifşa ediyordu.

Anadolu insanı "içi içine sığmayan" coşkusunu veya "içini hoplatan" sevgisini "içi titreyerek", "kurban olurum", "gadani alırım", "canımı veririm" diye anlatır. "Canımın ta içisin sen/nasıl severim bir bilsen" şarkısında ifade edilemeyen duygu da acaba böyle midir? İnsanın "gözünün içine baka baka" yalan söylenen "iç daraltan" ve "iç karartan" bir dünyada bu şarkıdaki sevgiye belki de "hiç yoktan iyidir" deyip razı olmak gerekir.

Namık Kemal'in "hakir olduysa millet şanına noksan gelir sanma/yere düşmekle cevher sakıt olmaz kadr ü kıymetten" dediği meşhur beyti, halk arasında en azından "insanın "içini rahatlatan" "küheylan at, çul içinde de bellidir" atasözünde karşılık bulur.

Atalar, bir yandan "sarımsak içli dışlı, soğan yalnız başlı" veya "baş yarılır börk içinde, kol kırılır kürk içinde" sözleriyle topluluk uyumunu ve ahengini vurgularken öte yandan Dede Korkut dilinden "güveyi oğul olmaz" diyerek "içini döker". "İç güveyisinden hâllice" deyimi veya "iç güveysi, iç ağrısı" atasözüyle de "içine düşen ateşi" söndürmeye çalışır.

Evlenme modelleri olan "endogami" ve "egzogami", kültür çalışmalarının önemli konularından biridir. Türklerin büyük bölümü yedi göbek sayarak "dış evlilik" yapsa da, komşu kültürlerle etkileşime girenler arasında "iç parçalayan" sakat doğumların nedenlerinden biri olan "emmi oğlu-emmi kızı" türkülerinin söylendiği "iç evlilikler" az değildir.

Hikâye bu ya vakti zamanında kahve önünden oturan gençlerden biri oradan "çarşafı içinde"

salınarak geçen kadını görünce derin bir "ah" çekmiş. Kadının kocası bu duruma tanık olmuş ve meşhur "dışı seni yakar, içi beni" sözünü söylemiş. Sadece karı koca konusu değil, dışarıdan imrenilen kim bilir ne kadar çok "dışı kalaylı, içi alaylı" birliktelik, ilişki veya arkadaşlık, insana "ağacın kurdu içinde olur" atasözünü söyler.

Dışı olanın içi olur diye söze başlayıp "içli köfte" ile dolma ve sarmadan söz etmemek, Türk yemek kültürüne haksızlık olur. Belki en uç örnekleri kabak çiçeği veya hatmi çiçeği olan yüzlerce dolma, evelik veya dut yaprağı dâhil onlarca sarma çeşidinin damaktaki tadı maharetli ellerde hazırlanan "iç" sayesinde. Tören yemeklerinin "insan içine çıkanları" da bunlardır.

Eskiden uzun kış geceleri masalsız olmazdı. Önceleri tandır veya ocak başında sonraları soba başında dedeler-nineler, "evvel zaman içinde kalbur saman içinde" diye söze başlarlar, kâh bir cevizin kâh bir kabağın "içinde" yaşanan serüvenleri saatlerce anlatırlardı.

Halk inanışına göre bütün kötülükler, uğursuzluklar ve onların kötü ruhları kış boyunca evlerde gizlenirdi. Bahar temizliği, tütsüleme, alazlama, ateşten atlama gibi pek çok uygulama bunun için yapıldı. "Mart içeri, pire dışarı" sözü, bu niyetle yapılan bahar temizliğini ifade ederdi.

Verimli topraklarını ekemeyenler, tatlı sularını boş boş denize akıtıp kuraklık çekenler, geniş otlaklarında koyun kuzu besleyemeyenler, "varlık içinde yokluk" çekerken, insan "avuç içi kadar" topraklarıyla dünyayı besleyenlere kâh imreniyor "içi gidiyor", kâh kısıkanıyor "içi içini yiyor".

İç, insanın bilinmez yanıdır, her zaman "içi dışı bir" insan bulmak zordur. Bunun doğurduğu hayal kırıklıkları "hayvanın alacası dışında, insanın alacası içinde" veya "doğruluk minarede kalmış, onun da içi eğri" atasözlerine yansır. Tuhaflığın hayal kırıklığına dönüştüğünü anlatan "dışarıdan baktım bir yeşil türbe, içeri girdim estağfirullah tövbe" atasözü "işin içinde bir iş" olduğunu gösterir.

Hâsılı kelam, "iç" için söylenebilecek "içe dokunur" bir son söz belki de Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "ne içindeyim zamanın/ne de büsbütün dışında/yekpare, geniş bir anın/parçalanmaz akışında" diye başlayan ve "içim muradına ermiş/abasız, postsuz bir derviş" diye devam eden ve insanın "içine su serpen" mısralarıdır. Yoksa bu dünyada "işin içinden çıkmak" o kadar kolay değildir.

KADER BURCU**İBRAHİM BERBER**

Kurda kuşa anlattım sana olan sevdamı
Onlar anladılar da yalnız sen anlamadın
Akraba dost arkadaş artık ölür dediler
Hiç birisi yıkmadı beni böylesi kadın

Hep hüsrana mı uğrar aşktan medet umanlar
Öksüz hânümânımdan savruluyor dumanlar
Mutlu yaşamadık mı mazide bir zamanlar
Beni sarmamış mıydı elin kolun kanadın

Sendin ebedî yurdum ne Maçın di ne Çin di
Ne ruhumda melâlîm ne gözümde yaş dindi
Şu dar-ı dünyada hep her şey senin içindi
Anlamadım içimden nasıl silindi yâdın

Senden bir iz aradım gezdiğim her sokakta
Senin sesini duydum çalınan her plakta
Dedim bu kadar ölüm neden bana uzakta
Bir zamanlar dilimde sanki duaydı adın

Deliye dönüyorum bu nasıl aşk dendi mi
İşte paramparçayım işte yıktın bendimi
En kötü akıbeta hazırladım kendimi
Gurur duyabilirsin eğer buysa maksadın

Artık değilsin bana ne fırtına ne tipi
Benim herkes içinde dünyanın en garibi
Şu zavallı boynuma işte doladım ipi
Bana yaşamak için bir sebep bırakmadın

EREĞİ OTOBÜS DURAĞINDA BEKLİYORDU**ANDAÇ**

Hatırlıyorum; küçük yaşımda ilk defa ölüm olayını, sabaha karşı balıktan döndüğümde üvey babamın gelen haberinde öğrenmiş, cenaze kalktıktan sonra Sait ağabey, bakkal Cemil amca ve mahalle büyükleri artık annemin evinde kalmamı uygun görmüşlerdi. Teknede yatmaktansa annemin ve üvey kardeşimin başına geçip evde baba rolüne bürünmekten bir parça da olsa mutluluk duymuştum. İlk defa verilen bu sorumluluk yüzünden bir işe yaradığımı hissediyordum. Huzur ve mutluluk yüklü günler peş peşe akıp giderken arada bir sihir bozulup sıkıntılı günlerin geleceğinden korku duysam da, çabucak kafamdan bu düşünceleri uzaklaştırıp, korkularımın uzun sürmeyeceğine inanmak istiyordum. Aylar birbiri peşi sıra akıp giderken, ufukta, gelecek korkusu başka bir biçimde yeniden uç vererek belirmeye başlamıştı. Bir seneye varmamıştı ki, yine yeni

bir üvey babanın ayak seslerinin duyulması varlığı, ayakkabı içindeki taş gibi hissediliyordu. Bana da sessizce hiç kimselere haber vermeden buralardan uzaklaşıp, korkutucu gurbet yollarında kaybolup gitmeye yelken açmaktan başka bir yol görünmüyordu. Uzak yerlere gidebilir, hem de daha önce gitmediğim yerlerde kaybolabilirdim. Kaderle tesadüfler arasında ince bir çizgi üzerinde yürümek herhalde kaderime yazılmıştı. Tek korkum, kendimi hiçbir yere varmayacak bir yaşam tarzına mahkûm etmiş olduğumu idrak ediyor olmamdı. Şimdi ise o günlerin üzerinden yalnızlığa sarılı seneler hızla akıp geçmişti. Yakın zamana kadar gözlerimde kaybolmayı yaşamıştım. Şimdi bulma çabası içindeydim. Geriye dönüşün sebebini, kendimi buraya çekenin ne olduğunun yorumunu ise yapamıyor, daha doğrusu yapmak içimden gelmiyordu.

Geride bıraktığım zorlayan yılların hayalleri, denizin karanlık fosforlu yüzünden görünen kıpırtılar gibi bir görünüp bir kayboluyordu. Ne zaman onlara dokunsam, yanı başımda beliriyor, yaşananlar silinip yok olmuyorlardı. Sanki şu an yeni tanışıyormuşçasına onlar karşımda belirdiğinde tozlarını alıp, havalandırırken anlamsız bir telaş içindeydim.

Adımlarım hızlandı. Sanki o an bir kez daha aynı zamanı yaşıyordum! Kadim dostum sokak lambasının yanına koştüğümde, yıkık duvarın önündeki yerinde yeller esiyordu. Artık beni candan dinleyecek arkadaşımdan da yoksundum. Kim bilir hikâyesi nasıl sonlanmıştı? Hoş işe yaramayanın hikâyesi hurdalıkta tek satırlık olduğunu biliyordum. Annemin evine yöneldim. Kardeşim Zeynep'i çok özlemiştim. Ev boştu. Gözlerimin önünde harabe gibi duruyordu. Kaçarcasına oradan da uzaklaştım. Bakkal Cemil amcanın sokağına geldiğimde yüreğim bir kez daha burkuldu. Ev yerinde fakat altındaki bakkal dükkânının yerinde yeller esiyordu. Dönüş, acılarıyla karşılamaya başlamıştı beni. Nurdan'ı ise boş sokaklarda aramak da boşunaydı. Hoş! Karşıma çıksa ne yapardım? Herhalde şimdi yapacağım gibi hızla yanından uzaklaştırdım. Acılar hızlı atan yüreğimi kemirmeye başlamıştı. Küçükçük dünyamda kendimin parçalandığını çaresizce izliyordum. Külleri eşelemek isteğini bastırarak oradan da hızla uzaklaştım.

İnsan, sonsuza kadar kendi yarattığı bir hayaleti ilelebet özleyip duramaz. Herhalde hemen herkesin kaybedilmiş sevgileri vardır, ama bir gün onları da dnlensin diye bırakmak gerekiyordu. Yoksa insanın vurgun nedeniyle çektikleri ızdıraba benzeyen bu özlem, yapılan en müthiş işkencelerin bile ötesindeydi. Ölüm kurtuluş sayılırdı böyle zamanlarda. Çünkü sağ kalınır ama ömür boyu hiç dinmeyen acılarla bükülmüş, sakat bir beden çırpınıp dururdu. Gücüm ise bunu kaldıramazdı, boş hayalleri rafa kaldırmak en iyisiydi.

Bir kitapta okuduğum aklıma geldi. Almanya'da pek çok bakım evinin önünde, kafası karışmış yaşlı vatandaşların kaçıp gitmesini önlemek için yapılmış sahte otobüs durakları varmış. Kendimi sanki o durakta hedefime götürecek otobüsü boşuna beklerken bulmuştum. Düşündüğümde, "kişileri ereklerine ulaştıran alinyazıları olmayıp, koşullarıdır" sözü belki tek teselli kaynağımdı.

Zihni boş dehlizlerde dolaşırken 'gerçek' kavramının izini tümüyle yitirdiğimi hissedebiliyordum. Son günlerde yüreğimdeki özlem duygularının baskısı ve manevi işkencesi yeni bir bunalımın işaretini veriyordu.

Zaman sanki çamura batmış gibi bir an parıldıyor, sonra geride kalınca parıltıları ölüyordu. Geçmişe dönmenin buruk duyuları, ufak tefek tatlı anıları acımasızca siliyor, acılarla dolu günler gözlerimin önünde şerit gibi geçiyor, içimdeki korkular, beynimde nedense süreklilik tınısını duyurmaktan vazgeçmiyordu.

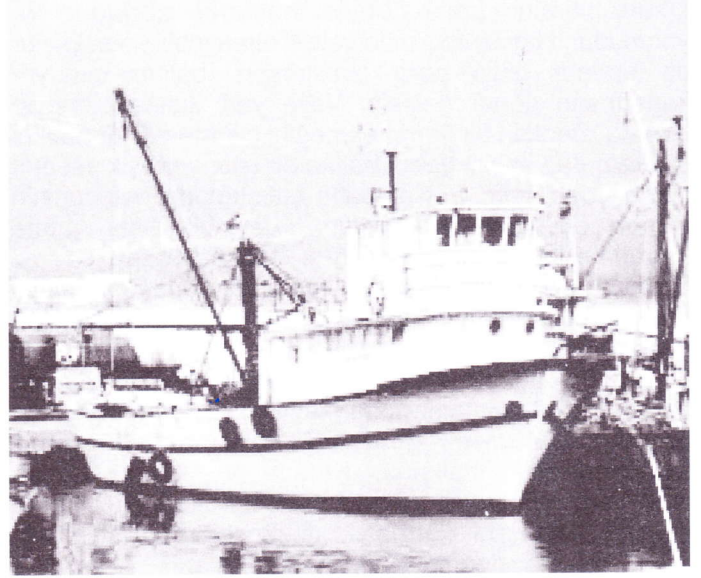
Kuşku ve korkularımdan kurtulma ihtiyacımı dindirmek için olsa gerek, daha zeki birine sığınma ihtiyacını hissediyor, sanki balık ağları yırtıldığında yamandığı gibi yenilenmek düşüncesiyle ve de kafamın içinde kimseler kalmadığından adımlarımın peşinden telaşla limana doğru yöneldim. Evden ayrılıp karmakarışık duygularla oralardan uzaklaştığımda, büyük hata yaparak Sait ağabeyimin yanına gidememiştım. Şimdi onun ezikliğini yüreğimde duyarken, yaptığım kaçış eylemiyle de yargılanacağımı tahmin edebiliyor, böyle de olması gerekiyordu. Adımlarım yavaşladığında onun olgunluğuna, bağışlayıcı olacağına inanmak ihtiyacına sığınarak adımlarımı tekrar hızlandırdım.

Güneş denizi kucaklamak için eğilirken, günün sıcaklığını yanına alıp, yerine serin rüzgârı göndermeye başlamıştı. Bir yanda da kara bulutlar akın akın gelip akşam yıldızlarını yok ederken, bir zamanlar evim olan tekneye yaklaştım.

Sait ağabey, akşamın tatlı telaşıyla teknenin önündeki meydanda bir yandan çayını yudumluyor, bir yandan da balık ağının onarımıyla uğraşıyordu. Nasıl ki gece sandallarda karpit lambaları kayığı aydınlatmış gibi, balıkları da kendine çeker ya tıpkı onun gülümseyen yüzünü her gördüğümde aynı o ışığı hissedirdim. Sıcacık bakışlarını gördüğümde; duygusal patlamanın ilk sinyalleri olan gözyaşlarımı silemeden ellerine sarıldığımda, onun; 'Bildığımız bütün bilgiler bile sonu göremez ve bilemez' sözü kulaklarımda çınlamaya başlamıştı. Hiç değişmemişti. Kaçışımı incelik göstererek sorgulamadı. Biliyordu ki yeri geldiğinde dökülecektim. Annem, kız kardeşimi yanına alıp, yeni kocasının memleketine taşınmış, Cemil amca ise Nurdan'ın okuduğu yere gitmiş, yazları evlerine dönüyorlardı. Beni daha fazla üzmemek için konuyu değiştirerek balığın azaldığından, işlerden bahsederek günlük olayların içine çekti.

"Deniz kirlendi. Çöpten geçilmiyor, çevre dengesi bozuldu. Denizin içi yosun dolu, lağım gibi, dibi bataktı oldu. Deniz giderek oksijen alamıyor. Bir taraftan da yunuslar çoğaldı. Malum onlar günde kırk kiloya yakın balık tüketirler. Bir yandan da denge bozulmuş, deniz sıcaklığı artınca balık kaçtı. Yine de denizin verdiğiyle yaşayıp gidiyoruz" dedi. Ben de; "Bütün sahiller aynı kaderi yaşıyorlar" diyerek hikâyeme başladım.

"İlk önce İstanbul'a gittim. Deniz sıcaklığından olsa gerek, Boğaziçi'nin koylarının saltanatı gitmiş, geçen balık yok denecek kadar azalmıştı. Marmara'nın, Adalar çevresinin, bilhassa Sivriada'nın ise balığın bereketinden eser kalmamıştı. Okuduğum bir kitapta 1970'lerde 124 çeşit balık türünün bu yerlerde yok olduğundan bahsediyordu. Anlattıklarına göre, aynı gün içinde, aynı kıyılardan zargana, istavrit, çinakop, palamut, lüfer avlanabilecek başka bir şehir var mı acaba dünya üzerinde diyordu. Şimdilerde balık sevenler ise çoğu zaman, yurtdışından, İsrail'den gelen suni yemlerle büyütülen kültür balıklarını alıp evlerinin yolunu sevinerek tutuyorlardı!

Daha sonraları oradan ayrılıp, Ordu İli'nin; üçü Perşembe İlçesinde (Medreseönü, Mersin Köyü, Kışla önü) ikisi ise Fatsa İlçesinde (Boloman, Yalıköy) beş balıkçı barınakları arasında dolanıp durdum. Eylül-Nisan arası gırgıra çıkar, Mayıs-Haziran arası Akdeniz'de orkinosa ayaklanırdık. Temmuz-Ağustos ağ onarımı zamanı olurdu. Sebebini bilemediğim içsel sıkıntılarımdan çoğalmasından kurtulamadığım için olsa gerek geriye dönme ihtiyacını duydum. En azından senin yanında çalışıp, ayrıca burada ufacık bir kayıkla paraketeyle yaşar giderim diye düşündüm." diyerek sustum. Okuyamayınca gurbet balıkçılığı dışında bir işe yaramadığımı kabullenmiş, geleceğe olan inancım, içimin bir yerlerinde sanki batağa saplanmış gibiydi.

Sait ağabey; "o sahte otobüs durağında bekler gibi düşüncelerinde esen fırtınalar ereğinde seni nerelere götürdüğünden biraz bahset bakalım" diyerek gelecek umutlarımı öğrenmek istediğinde, bir anda kendimi oldukça zayıf hissettim. Kısa bir sessizlikten sonra; "Para biriktirip yurt dışında taşımacılık (konteynır) yapan gemilerinde çalışmayı, ya da ton balığı tutan teknelerde şansımı denemeyi düşündüm." Deyip, teslimiyetimi belirtircesine; "senin yol gösterici olacağına, yolumu aydınlatacağına olan inancımı muhafaza ediyorum" dedim. Gülümsedi.

"Gemi dediğin bir bütündür. Makinesi, küpeştesi, güvertesi, daha bilmem her şeyi, kamarası, kaptan köprüsü hepsi ile bütündür. Zordur orada yaşamak, hele gemileri duvarda çerçevede seyreden tecrübesiz olmak daha da zordur. Gemi adamı olacaksın özel cüzdanın, başka görevlerde çalışacaksın gemi adamlarına liman başkanları tarafından verilen belge sahibi olacaksın. Güverte lostromosuna yükselebilirsen tayfaları sevk ve idare edeceksin. Yabancı bir dile sahip olmalısın ve dışarıdan da olsa en aşağı liseyi bitirmelisin. Çıkacağın bu yol çok zahmetlidir. Çok çalışırsan başarabilirsin de. Balıkçı gemisi ise, balık avlayan, avladığı balıkları limanlara taşıyan veya içinde balık konservesi yapılan gemilerdir. Taşıdıkları yüklere göre görevleri, çalışma düzenleri ayrı ayrıdır. Günümüzde en yaygın balıkçı gemisi Trovi tipi gemilerdir. Sürtme ağ, olta, dip olta vb. ile çalışan pek çok balıkçı gemisi vardır. Yeni tiplerinde oltaya canlı yem takmak suretiyle ton balığı tutan bu gemiye tuna clipper da deniyor. Onlardan da ekmek

çıkartabilirsin. Lakin böyle hayatlar zordur ve yorucudur, bilgi birikimin de yeterli olmayabilir. Nasip olur da oralara gidip para biriktirirsen, baktın olmuyor zorlanırsan döner gelirsın. Veya yurt dışına gitmeyip burada istediğin bir yerde ekmeğini çıkartacak bir balıkçı dükkânı da açabilir yahut başka bir işte, yerleşik yaşamı tercih edebilirsin. Sen sebatla çalıştığında geleceğinin mimarı olacağına inanıyorum.” deyince dışarı gitme hayalime sıcak bakmadığını hissetmiştim. Cemil amcanın boş dükkânı neden gözlerimin önüne geldiğini anlayamıyor, kaderin ağlarını benim için nasıl öreceğini düşünemiyordum.

Sait ağabey; “Şimdilik teknedeki eski işine devam edersin, boş zamanlarında kayıkla paraketeye çıkar, geçinip gidersin, geleceği sonraları düşünür, şekillendirmeye çalışırız. Karşımıza çıkacak başka imkânlarda belirebilir” dedi. Gelecek korkusu, hedef seçememem gibi karmaşık düşüncelerden sıyrılmış, içime bir sevinç doğmuştu.

Teknedeki eski yatağıma uzandığımda iç huzurumu, yanı başımda gülümsemeyle karşıladım.

Yaklaşık hızı on mile yakın olan bıçak gibi keskin bir rüzgârın sürekli estiği, billur gibi pırıl pırıl bir kasım günü vira Bismillah deyip yola ayaklandık. Kıdemli bir ağabey olan tayfa başı, hem tanışmak hem de kaynaşmak için olsa gerek yanıma gelip kendince beni bilgilendirmek isteğiyle sohbette koyuldu.

“Denizcilerde bir tabir vardır. 'Ay ayakta kaptan yatakta' anlamı şudur; mesela dolunay var, aydınlık. Üç gün sonra karanlık başlayacak. Ay, her akşam kırk beş dakika daha geç çıkar. Sonra ağır ağır büyür, biter tekrar akşamdan ay doğar, aydınlık olur. Ay olmadığı zaman, korkma, rüzgâr kolay kolay adamı boğmaz denizde. Ay büyüdüğünde çok hareketli olur deniz, fırtınaya daha açıktır. Bir de Ayın dışındaki ışık çemberinden içindeki kahve falı gibi lekeden rüzgârın ne zaman eseceğini anlarsın. Havada hiç esinti yokken sular anlamsızca 15-20 santim ya da 20-30 santim yükselmişse yükselmeye devam ediyorsa, lodos kapıdadır. Bu hiç değişmez” dedi. Kalkarken balıkçılık hakkında son sitemlerini de söylemeden edemedi. “Yasak avlananların zararını bizlerde çok görüyoruz. Cezaları bizde ise çok az. Yunanistan akıllı davranıp denizini bu hususta kurtardı. Yasağa çıkanları yakaladıklarında teknelerini denizde batırıyorlardı” dedi.

Konuşulanlardan ben ne anlamıştım pek bilemedim, lakin o bayağı rahatlamıştı. Balık yatağına geldiğimizde 'Vira Bismillah' diyerek uğraşa daldığımızda zamanın nasıl aktığının farkında olmamıştık. Çıktığımız av bereketiyle sonlandığında tatlı bir yorgunlukla hepimiz gülümsüyorduk. Geleceği karşılamak için ilk adımımı atmış, bereketi yakalamıştım.

Tahayyülümde belki de o yıldızın altından gerçekten de geçiyordum diye düşünmeden edemedim.

AH NEBİ AH!

HASAN TÜLKAY

Ah Bizimoğlan ah, böyle de gidilecek zaman mıydı? Yarın 24 Kasım... Öğretmenler Günü... Sosyal

medyadan, okutup adam ettiğimiz öğrencilerimizden, dostlarımızdan, yakınlarımızdan yağmur gibi mesaj yağarken, Öğretmen Okulu arkadaşımız Hüseyin Işık'tan gelen telefonla içim kararıyor, adeta dünyam zindan oluyor: “Bizim Nebi vefat etmiş... Nebi Deniz...” Ne olmuş, nasıl ölmüş, cenaze nereden kalkacak; inanmakta zorluk çektiğim haberi teyit etmek için bir de köylüsü Naci Ülker'i arıyorum... Ne acı ki, haber doğru... Yüreğime kurşun döker gibi, Yetik Ozan'ın hayata veda mahiyetindeki, son şiirinin son mısraları uğulduyor beynimde:

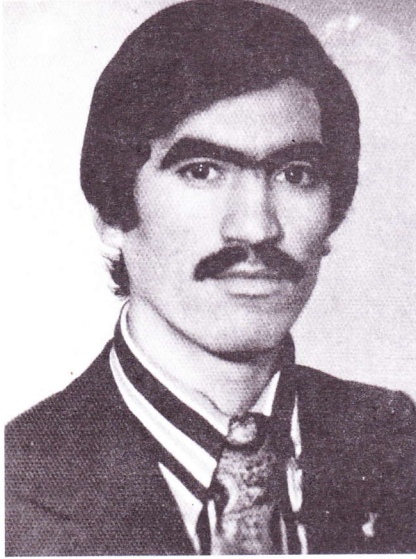
Kendi pençesiyle kazar
Kurt, kabrini azar azar
"Yürek" dediğimiz pazar
Kurulmuş öç doruğuna
Can verip şan alacağım.

Nebi Deniz Kötekli Yörüklerinden, aziz milletimin kahraman evlatlarından, öğretmen okulu yıllarımızdan tanışıp kaynaştığımız can yoldaşlarımızdan, yaşayışı sözünden etkili örnek bir eğitimci arkadaşımız. Kailine değil, haline bakılacak bir güzel insan... Gökçeada Atatürk Öğretmen Lisesi'nde 1970'lerin başında başlayan kalıcı bir dostluk, arkadaşlık ve gönüldeşlik bağımız var. Ülkemizde sağ-sol çatışması deyip geçtiğimiz, aslında devletin milletin var olma mücadelesinde azgın teröre karşı nefsi müdafaa konumunda direnen bir nesil... Mete Han'dan Millî Mücadele'de can veren Mehmetçiğe uzanan çizgide, millî cephede bir alp-erendi Nebi Deniz... Samimi, gösterişsiz, alâyişe kaçmayan bir inanmış adam... Sakin fakat cesur... Cesareti imanından, inancından... Aydın gafletinin ihanet boyutuna vardığı, hilal, bozkurt, bayrak gibi millî sembollerin düşman ilan edildiği o meşum günlerde yakasından rozetini çıkarmadı. Nereden geldiği geleceği meçhul bir kahpe kurşuna hedef olabileceği ihtimaline rağmen yüreğinde sevdasını taşıdığı sembolleri bir şeref madalyası gibi göğsünde, yakasında da taşıdı. Zor günlerin adamıydı... Hâlbuki atadan, babadan, çoğumuzdan varlıklı bir aileden geliyordu. Bize göre kökten zengindi. Fakat O'nun için esas zenginlik, fikrini ve emeğini millet ve memlekete hizmet yolunda değerlendirmektir. Bu bakımdan öğretmenliği bir ülkü mesleği olarak seçmiş ve yaşadığı pek çok hayal kırıklığına rağmen ideâl eğitimci çizgisini emekliliğinde bile devam ettirmişti.

“Meyveler içinde erik, adamlar içinde Yörük” esprisine inanıyordu; fakat asla Yörükçülük de yapmadı. Antalya Aksu Kötekli Köyü (şimdi mahallesi) Yörüklerinden asil bir Türk evlâdı şuuruyla yaşadı. Ekmeğini emeğiyle kazandı. Toprağa bağlı, toprakla haşır neşir bir hayatı vardı. Korona ile birlikte köyüne, Kötekliye çekilmişti. Dört-beş yıl önce aniden gelen şifası zor bir hastalığa rağmen, ayağa kalkabilmiş, bundan böyle sessiz sakin yaşamayı tercih etmişti. En son telefon görüşmemizde, portakal, limon, zeytin kokulu bahçelerde Korona'dan uzak kalmayı seçtiğini söylemişti. “Yahu Bizim oğlan, sen ben benim gardaşımın; yengeyi de al, köye gel. İster bir hafta, ister bir ay, istersen daimi bizimle kal... Evimiz müsait... Bak valla şehirli teklifi değil...” derken sevecen dost yüreğiyle konuşuyordu.

Hakka, hukuka, adalete son derece bağlı hakkaniyetli bir insandı. Makam, mevki kapmak için

kimseye çelme takmadı, iftira atmadı. O'nu benim gözümde daha da büyüten hakperest yönünü gösteren bir hatıramı da kısaca nakledeyim: Millî Eğitim teşkilatımızın önemli bir birimine yeni bir müdür yardımcılığı kadrosu ihdas edilmiştir. Nebi bey dahil, epey de talip vardır. İlgili birim müdürü hemşerimin teklifi ve davetiyle ben de müracaat ettim. Bunun üzerine, torpili en güçlü gibi görünen arkadaşımız, iktidar partisi milletvekili olan kayınbiraderine telefon açar: "Bak Kayın oğlan; Antalya'da elinizi sallasanız hemen anında elli Nebi Deniz bulursunuz; ama mumla da arasanız, projektörle de arasanız bir Hasan Tülkay daha bulamazsınız. Bu adama sahip çıkın, bu adamı değerlendirin. Ben hakkımdan feragat ediyorum; müracaatımı yok sayın; fakat Hasan hoca arkadaşımızı unutmayın..." Neticede siyaset cambazı ve makam muhteri olmadığımız için ikimiz için de bir şey yapılmadı; fakat rahmetlinin bu hakkaniyet jestini asla unutmam, unutamam. Nimet paylaşılırken, makam mevki rütbe dağıtılırken bir adım geri çekilmek her kişinin değil, er kişinin kârıdır. Bu devirde böyle insan kaldı mı bilmey?... (Biraz nefsi böbürlenme gibi hicap ettiğim bu hadiseyi anlatmaktaki muradım merhum arkadaşımın düz karakter çizgisini sahih kılmak içindir, hoş görüle...)

Edward Tryjarski'nin Türkler ve Ölüm kitabı elimdeydi tam o gün... Kitap elimden düştü. Nebi'nin ölümündeki bütün Türklerin ölümü gibi şok etti beni... Belki bir karıncayı incitir miyim diye toprağa basmaya çekinen adam; acaba içinde nasıl bir fırtınayı gizlemişti ve ne zamandan beri?... Ölüm biyolojik hayatın sonu, ruhani hayatımızın farklı bir boyutta tazelenmesi, yenilenmesi... Toprağa karışma özümüze kavuşma... Kabir de ebedî hayatın kapısı... Doğmak gibi ölmenin de doğal bir hakikat olduğuna inanmışız. Tasavvufi bir iç derinliği var mıydı, yok muydu, meçhulümüz... Fakat O'nun kaza ve kadere inancından eminiz. Onun için böyle gidişine inanmıyoruz. Hani bir halk türkümüzdeki gibi, bizimle naz makamında şakalaşıyor sanki: Minarenden at beni // İn aşağı tut beni

Nirvana grubunun vokali Kurt Cobain de böyle gitmişti. Sen de hayat bestesini tamamlayamamanın çırpınışları içinde son notayı bir bom sesiyle mi koyuverdin Nebi?... Haydi bizleri düşünemedin; evdeşin Şerife, kızın Ayşe, oğlun Engin, torunlar, öğrencilerin de

mi aklına gelmedi... Artık Korona kayıplarına alıştık, olağan geliyor... Fakat senin gidişini kabullenmek çok ağırımıza gidiyor. 2020 Öğretmenler Günümüz şenlik değil, yas günümüz oldu. Ah Nebi ah!.. Seni Turgut Günay, Aşık Fıratlı adlarıyla da tanıdığımız müntehir şair Yetik Ozan'ın şiiriyle ve Fatihalarla esirgeyen, başıslayan, rahman ve rahim olan Yüce Rabbimizin huzuruna uğurluyoruz:

Kurulu yayımdan çıktım,
Ok olur sana gelirim.
Var olmak bu ise, bıktım.
Yok olur sana gelirim.

Bir enginim, serilirim.
İçim kalkar, gerilirim.
Dalga dalga kırılırım,
Çok olur sana gelirim.

Bir çöle düştüm sam yedim.
Emel meyvesin haım yedim.
Yolunda bunca gam yedim,
Tok olur sana gelirim.

Saçılsa da ara yerde,
Ölüm yoktur nâra yerde!
Kara sevdam kara yerde,
Kök olur sana gelirim...

Hak rahmet eyleye...

BOŞ...

Prf. Dr.ÖCAL OĞUZ

Sözlükler, içinde veya üstünde kimse veya şey bulunmayan yer, nesne, şey olarak tanımlıyor.

Yapılan tanımlarda karşısı olan "dolu" ise o kadar olumlu görülüyor ki, "boş"a kesinlikle olumsuzdur diyorsunuz. Nitekim "içli dışlı" veya "tatsız tuzsuz" benzeri hem olumlu hem olumsuz eklere sahip olmaması da bunu destekliyor. Öyle ki meşhur bardak mevzuundaki "yarısı dolu" bile "yarısı boş" olduğu için "doluya koysan almıyor boş koysan dolmuyor" diye üzüntü konusu olabiliyor.

Bunun içindir ki ruhu ve manası güzel pek çok kelimenin "işsiz", "verimsiz", "anlamsız", "yararsız", "bilgisiz" gibi olumsuzları da "boş" ile eş anlamlı olarak kullanılıyor. İşsize "boşta", bilgisize "bomboş" dendiği gibi...

Dilde, kültürde ve sosyal hayatta üstüne bu kadar gidilse de "boş" her zaman olumsuz değildir. Mesela, iş arayan biri için "boş kadro" haberi o kadar olumludur ki... Kalabalık bir mekânda boş yer bulmak da öyledir. "Boş atıp dolu tutan" doğuştan talihliler için de boşun bir zararı yoktur. Eskiden "hobileriniz nedir" diye sorulunca en olumlu cevap olarak "boş zamanlarımda kitap okurum" denirdi.

Kontrolsüz kentleşme süreçlerinde “meydanı boş bulanlarca” dağların, ovaların bir karış “boş yer” kalmayacak kadar betona ve binaya boğulduğu “dolu”ya özellikle şu korona günlerinde nasıl olumlu; ıssız yer anlamıyla “boş”a nasıl olumsuz bakılabilir?

Verimli tarım topraklarını “boş arazi” hâline getirip, ekmeye dikmeye “boş ver” diyenlerin bir gün “ellerim böyle boş boş mu kalacaktı” veya “boş vere vere ne hâle geldik” diyen şarkılar söylemelerinden korkarım.

Ataların tembele ihtarı “yazın gölge hoş, kışın çuval boş” veya “er giden işine geç giden boşuna”; işsize nasihatı ise “boş gezmekten bedava çalışmak yeğdir” şeklinde olmuştur. Sanırım atalar bu sözleri, “boş gezenin boş kalfası” veya “boş işler müdürü” gibi işsizlik deyimleri ortaya çıkmadan önce söylemişler.

Çok konuşana “boş laf karın doyurmaz”, fakirliğin sebep olduğu çaresizliğe “boş çuval dik durmaz” veya karşılık gözetmeden talepte bulunana “boş torba ile at tutulmaz” diyen atasözleri, umudun bile gıdadan beslendiğini göstermektedir. “Baş olan boş olmaz” güvenci olmasa “boş kile dipsiz ambar” hangi umudu yeşertebilir ki?

Nasreddin Hoca'nın meşhur “ye kürküm ye” fıkrasını bilirsiniz. Atalar bu durumu “fakirin yüzü soğuk olur” ve “eli boşa ağa uyur derler, eli doluya ağa buyur derler” diye özetlemiştir.

Şeyh Edebalı “çok konuşma, kem konuşma, boş konuşma”; Dostoyevski “şu dünyada doğruyu söylemek kadar zor, boş konuşmak kadar kolay bir şey yoktur” diyor. Halk, bu durumu “boş fıçı çok tangırdar”, “boş teneke tıngırdar” ve “boşboğazı ateşe atmışlar, odunum yaş demiş” atasözleriyle anlatır.

Atalar, bilgisizi eleştirmek için “boş başağın başı dik olur” diyor. Montaigne de “insanlar başaklara benzerler, içleri boşken başları havadadır, doldukça eğilirler” diyerek aynı metaforu kullanıyor. Hoş, dalları yerlere değen meyveli ağaçlar da öyle değil midir?

Boş kelimesi, “boşamak” ve “boşanmak” gibi tatsız fiillerin de kaynağıdır. Evlenenlere “bir yastıkta kocayın” diye dua edilir; boşanmalar ise hoş karşılanmaz. Hele “el ağzına bakan karısını tez boşar” veya “bekâra karı boşamak kolaydır” denilerek yangına körükle gidenler ayıplanır. Ancak günümüzün kent hayatında ortaya çıkan maçoluğun takıntılı “ya benimsin ya toprağın” tavrına ve cinayetlerine karşı eskilerin “boş ol, boş ol, boş ol” sözü bile olumlu geliyor kulağa.

“Bebeğin beşiği çamdan/yuvarlandı düştü damdan/beybabası gelir şamdan/neni nenni bebek oy” diyerek “boş beşik” başında “gözlerinden boşalan yaşlarla” ağıtlar yakan taze gelinin hayata umutsuz, kederli ve “boş gözlerle bakışı”, belki de boş kelimesinin en acıklı kullanımlarından biridir.

“Kalbi boş olmak” ilgi duyulana verilen mesaj olabileceği gibi “belki gelirsın diye boş yere yandım” diyen bir hüznün hikâyesine de kapı aralayabilir. “Artık bülbül ötmüyor gül dolu pencerede/yalnız hatıran kaldı boş kalan çerçevede” şarkısı, kim bilir ayrılık sonrasında yırtılan fotoğrafların kaz kez fon müziği olmuştur?

Boş, kâh vefasız ömür, kâh yaşanan hayal kırıklığıdır. Âşık Mahzuni'nin “Mevlam bana ömür vermiş/boşu boşuna boşu boşuna” veya “kalırsa dünyada insanlık kalır/kuru hayal fani dünya boşumuş” ile Yıldırım Gürses'in “yalan dünya her şey bomboş” demesi bundan olmalıdır.

Dünyanın gelip geçiciliği, “bu dünya boş” kadar başka hangi sözle ifade edilebilir? Ancak asıl önemli olan sanırım Âşık Veysel'in dediği gibi iki kapılı hanın ikinci kapısından varılan menzilde “elim boş yüzüm kara” dememek olmalıdır.

Türk kültüründe hediyeleşme çok önemlidir. Ev alana, evlenene hediyesiz gidilmez. Hasta ziyaretine, yas almaya hediye götürülür ve “eli boş gelmek” tuhaf karşılanır. Anneler gününün hediye çiçeklerinin bile saatli bomba gibi görülmesi korana günlerinin hüznü olarak hafızalara kazındı.

Boş, salgın sonrası “normalleşme” döneminin en çok telaffuz edilen kelimelerinden biri oldu. Yeni kurallar, otobüslerin, uçakların, kaffelerin, restoranların “yarısı boş” olacak diyor. Eskiden “yarışı boş” mutsuzluk sebebi iken şimdi güven timsali oldu.

Bütün dünyada diller pelesengi olan “hiçbir şey eskisi gibi olmayacak” lafı, “boş hayallere kapılma” telkini ve “dert gider amma yeri boş kalmaz” atasözüyle birlikte kâbusa mı dönecek; yoksa çabaların “boşa gitmediği” güzel günlere mi ulaştıracak, yaşayıp göreceğiz.

Allah, korona günlerinde cebi delik, midesi boş olanlara yardım etsin! Rahmet ve yardım onların üstüne “bardaktan boşanırcasına” yağsın!

ÇULHA

MUSTAFA AYVALI

Kutsal bir mükâfattan Tanrı'dan dilediğim.
Dibine kadar hicran, ölüm de olsa varım.
Sıcaklığıyla yanan ruhun alevidir bu,
Sevdim seni bir kere yeşil gözlü diyarım.

Kumdan kaleler vardı yıkılıp da yapılan.
Neler gördü ah kalbim; ayrılık, ihanet var!
Duygu bahçelerinde bendim yele kapılan,
Kendimden taşınmışım geçmişte bir zamanlar.

Kırda ağaç dalına bir serin su akar ya,
Var ya kuşlara, çöle sor ki beni söylesin.
Lisanımın lûgati sence konuşur. Var ya
Şu aşk dilencisine tek hece, bin cümlesin.

Bir söğüt ağacında dokumacı kuş gibi
Dallarına tutunmuş salınırım aheste.
Ki ben, sükût dağında yaşıyorken kış gibi
Şimdi seninle varım, seninle her nefeste.

Dedim ya yeşil gözlüm seni sevmek cenneti,
Özlemektir anneyi. Derin bir nefes almak,
Sel olup da akmaktır akmak, en nihayeti,
Ölümsüzlük iksiri yüreğinde durulmak.

ANTALYA'DA KÜLTÜR VE FOLKLORÜN İZLERİ

(MustafaAKBABAeski Antalya'yı anlatmaya devam ediyor)

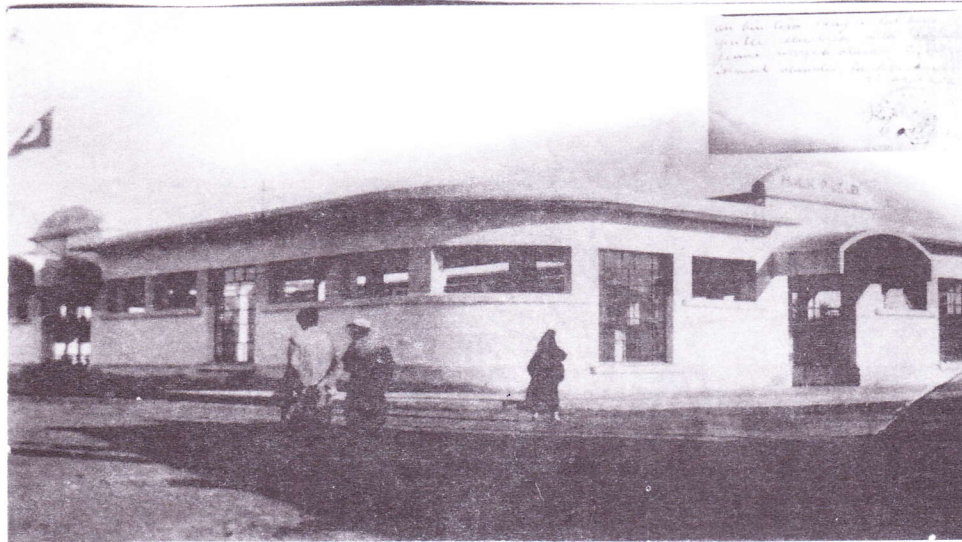
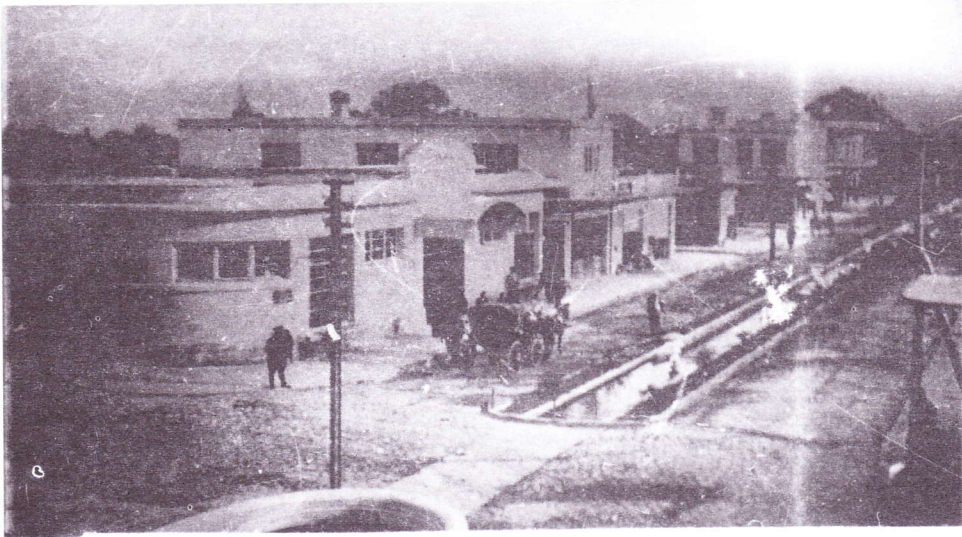
Mehmet Necef'in eczahanesinden sonra on-on beş adım daha kuzeye doğru ilerleyince, sağ tarafta, yol seviyesinden nereden baksanız 3-4m daha aşağıda bulunan; 'Ekşilibahçe' olarak adlandırılan yeri kaldırımdan giderken görürdünüz. Şimdi kedi, köpek, tavşan, kuş gibi hayvanların satıldığı ve bunun dışında her türden iş yapan esnafın bulunduğu işhanlarının olduğu yer Ekşilibahçe idi. Yani, o işhanları ve cadde kenarındaki binalar Ekşilibahçe'ye yapıldı. Burada at ve atlı arabaların bakım ve onarımı yapılırdı.

Takriben şimdiki Akdeniz Eczahanesi'nin olduğu yerde bir su değirmeni vardı. Kaldırımın kenarından akan sudan beslenen bu değirmende bulgurluk buğday öğüttüğümüz çok olmuştur.

Ekşilibahçe'ye değirmenin hemen önündeki yokuştan inilebileceği gibi, şimdiki Halk Bankası'nın yanından da ulaşılabilirdi.

Kuzeye doğru biraz daha yol alındığında, ana caddelerin kesiştiği köşede; sonradan yerine Belediye İşhanı yapılan Et hali bulunurdu. Batı, kuzey ve Doğu'da giriş kapıları olan bu Et Hali'nin iç tarafında sıralı kasap dükkânları, ortasında da balık satışı yapılan bir tezgâh vardı. Antalyalılar buraya 'kasaphane' derlerdi.

(Devam edecek)

Et Hali (Kasaphane) 1935

